

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinæ Christianæ

Melanchthon, Philipp

Lipsiæ, 1572

VD16 M 2890

De Fide.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

D E F I D E .

ad contritionem, hoc est, ad hos terrores, necesse est accedere
in solationem, scilicet Fidem, quæ statuat nobis remitti peccata
propter filium Dei, & tantæ misericordie agnitione rursus erigat
ne oppresi desperatione ruamus in æternum exitium. Nisi enim
accederet Fides, Contritio fieret mors æterna. Est igitur altera pars,
fides, quæ est non tantum historia vel legis noticia, sed fiducia, qua
credicemus vobisq[ue] sibi vere remitti peccata à Deo propter Christum,
gratia, id est, non propter nostram dignitatem, aut nostra merita.

D a hac parte, hoc est, de Fide accipiente remissione pecca-
torum, libri Monachorum muti sunt. Sed nos sciamus, hanc esse præ-
cipuum & propriam Euangelij vocem, & hanc doctrinam de Fide
prosternere necessariam esse Ecclesię, & simul complectendam quando-
cumq[ue] de penitentia dicitur. M V L T I hic disputant, quod sit
dilectionis contritionis Petri & Iudei, Davidis & Saulis. Et sunt spi-
ritu disputationes de amore iusticia & timore pœnæ. Sed hoc discri-
men planum & illustre est. Ad contritionem Iudei non accessit fides,
ideo oppressus terroribus, ruit in æternum exitium: Econtra, ad con-
tritionem Petri accessit fides, ideo reuixit ex suis ingentibus dolori-
bus. Et cum fide erigimur, accedit agnitus bonitatis Dei, & non tan-
tum meum penitentiam angimus, sed etiam puriore dolore quod Deum
abstulerimus, cui debetur obediencia & gratitudo. Sed non est opus
nos affectus subtiliter diuillere. Vult Deus iram suam metui, & hanc
in pennis vult conspicere. Accedat autem & fides, nec fugiamus Deum,
sed idem redemus, peramus nos recipi, & statuamus æternam &
immorabilem Dei voluntatem esse, quod velit recipere per terrefactos,
qui credunt sibi ignosci propter Mediatorem. Hoc præcipit nobis cer-
titudine & statuere. H A E C fides illustre discrimen facit inter
timorem seruilem & filialem. Timor seruile est pauor sine fide, & re-
spugnatio Deum. Sed timor filialis est pauor, ad quem accedit fides,
quæ in pauores erigit & consolatur animum, & accedit ad Deum,
per & accepit remissionem. Hæ descriptiones sunt planæ, & in exer-
citu nostris intelligi possunt. Contritio sine fide est horribilis pauor,
& dolor animi fugientis Deum, vt in Saule, Iuda. Quare non est bonū
opus sed contritio cum fide, pauor & dolor est animi non fugientis
Deum, sed agnoscētis instantem iram Dei, & vere dolentis, quod negle-
xerit aut contemserit Deum, & accedentis tamen ad Deum, & peren-
tivænam. Talis dolor fit bonum opus & sacrificium, vt loquitur
Psalms: Sacrificium Deo Spiritus contribulatus, cor contritum &
humblem Daus non despicies. E T tamen necesse est taxari
laetijs opinionem, quæ suinxit homines contritione mereri remis-

n 5 sionem

sionem peccatorum, seu dari remissionem propter dignitatem contritionis. Sed retinenda est vox Euangelij, quæ clamat gratis remissiō peccata propter filium Dei. Hæc exclusa retinenda est, vt Christus datus honos tribuatur. Item, vt mentes perterrefactæ teneant consolationem. Nam adigerentur ad desperationem, si semindirent, se non habere remissionem, nisi dolor satis dignus & afflictorum esset. Hæc simplex sententia multos labyrinthos disputationum.

C O N S T I T U A M V S igitur necessariam esse aliquantum remissionem, veros pauperes ac dolores, sed tamen remissionem pauperum non dari propter contritionem, seu dignitatem villanum, sed propter solum filium Dei, qui pro nobis admirando confitit. **A**c ut resens conspectu doctrinam Contritionis, hæc capita nobis propoundit Legem Dei. Iram Dei. Poenas æternas. Mortem. Calamitas præsentes, publicas & priuatas. Amissionem donorum. Incurias Morbos. Infamiam. Infelicitatem consiliorum. Infelicitatem librorum. Errores & furores. Infelicitatem liberorum. Diaboliceorem impellentem in plura peccata, & maiores miseras. Posteriores, videlicet quod peccata peccatis puniuntur, ex parte aliorum sequentibus. Scandala. Discordias publicas. Bella. In gione beneficia Dei considerentur, ut ingratitudinem nostram accidimus. Creatio. Patetatio Dei. Misericordia Filij. Donatio vestitæ angelij. Donatio Spiritus sancti. Promissio vitæ æternæ. Norma defensio corporis & animæ. Depulsio Diaboli. Literarum & novarum doctrinæ ostensio. Gubernatio diuina in moribus & consiliori. Incitas consiliorum. Felicitas studiorum, & rectitudine iudicij. Felicitas liberorum. Bona exempla, & virtutis scandalii. Bonitatis cordia publica. Pax & mediocris status Politiae. Constitutio fiscalaris Ecclesiæ. **E X E M P L A** cogitemus Saulis & Davidis, quæ beneficia quæ recensui, tenuerunt ante lapsum, & post lapsum tantis bonis poenas senserunt, quas recitauit. Et Saul prioriter oppressus æternis poenis: Daud vero rursus ad Deum conseruit, sed tamen sensit onus poenarum corporalium & scandalorum nostra. Et quantam ruinam trahat unus lapsus, consideremus in aliis Euæ exemplo. Item in Davidis adulterio, & Salomonis dilirio propter cuius idolum postea regnum Israël diuulsum est. Et hoc annis peperit infinita mala, religionis dissipationes, & bella ciuitatum considerantes, non existimemus nostros lapsus levia & parvula esse, & ad paucos pertinere, ac hinc in regendis moribus diligenter. **H**ac c. expendere virilius est, quam illas nugas agitare, actui finito iuste respondeat poena insinuata. Tales frondes quænes fugiamus, ac sciamus in delicto esse contemptum infinitum.

contemptus & violatio infiniti boni, dignus est infinita pena.
 Postquam autem de Contritione dictum est, explicemus &
 iam partem. Nam ministerium in Ecclesia non solum arguit peccatum,
 sed etiam annuntiat remissionem peccatorum, perterrefactis &
 scientibus in Christum. Seuant igitur perterrefactæ nientes, certo
 consequi remissionem peccatorum gratis, fide propter Christum.
 Sic intelligatur fides tantum de historiæ noticia: Sed intueatur hunc
 articulam in Symbolo, Credo remissionem peccatorum. Nec satis est
 in genere credere, quod Deus aliquibus ignoscat, sicut & Diabolus
 dicit. Non enim ignorat, in Ecclesia reconciliationem esse, sed fini-
 gili facere debemus, nobis ipsiis ignoscere, nos ipsis à Deo recipi. Hac
 sit speciali, ut sic dicam, quisq; sibi applicare beneficium Christi de-
 bet. Videlicet hoc absurdum humano iudicio, de re tanta nos
 habere debere, videlicet, quod placeamus Deo. Sed discamus ideo
 Deum se patet esse, ut hanc suam voluntatem nobis revelaret. Ideo
 promissiones traditas esse, ideo missum filium, ac sparsum Euangeli-
 um in mundum, ut hæc sententia, quam nulla creatura cernere posse
 prefereret. Immensus bonus est Reconciliationis diuina, ideo diffi-
 culter affenimur. Sed exitemus nos ad credendum Euangelio, &
 ergo nos in hac vita verbo Dei inuolutos sustentari oportere,
 sustentus in vtero materno feder inuolitus alio seu secundina, nec
 tamponamus hoc nostrum inuolucrum, scilicet Euangelium, quod affir-
 manus in voluntate Dei. Postea vero egressi in vitam, & lucem æter-
 tanam cernemus voluntatem Dei, & admirandum consilium.

T E S T I M O N I A .

Acto. 10. Huic omnes Prophetæ testimonium perhibent,
 remissionem peccatorum accipere per nomen eius, omnes qui cre-
 dunt in eum. Hæc est plana & clara sententia, in qua testatur Petrus
 leoninus: summa Prophætica scripturæ, & opponit hanc senten-
 tiam vulgari persuasiōni, quam populus habuerat de Messia, ac affir-
 mando ē Patre missum esse, ut victimā fieret pro peccato, & pro-
 priorum deut remissio peccatorum ijs qui credunt in eum, id est,
 qui amplectuntur Messiam, ut credant se propter eum recipi. Et
 quia hoc dictum allegat omnes Prophetas, sciamus hic verum con-
 fidimus Catholice Ecclesiæ citari. Roman. 5. Iustificati fide pacem
 habentes erga Deum, id est, habemus certo Deum propitium, sumus
 accepti gratiam, & liberati ab ira & æternis terroribus. Sed
 hæc dicunt aduersarij. Fatentur fidem, id est, professionem
 diaboliz necessariam esse, qualis scilicet est in diabolis, sed negant
 quia remitti peccata, & iubent dubitare an sint remissa. Hi eriores
 supra